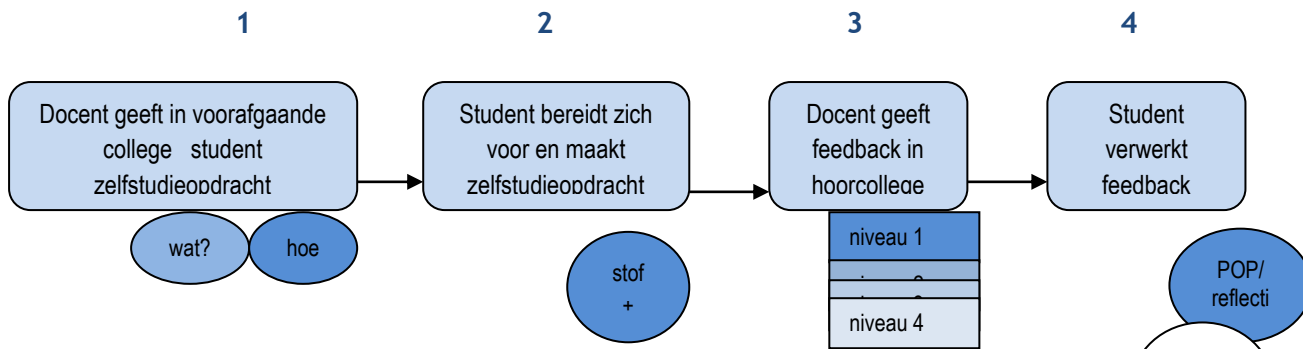

Interactief hoorcollege

1 Docent verstrekt zelfstudieopdracht

Voor wie?

Deze opdracht doet een beroep op vaardigheden en zelfstandig toepassen van leerstrategieën. Studenten moeten bijvoorbeeld zelf

- De belangrijkste punten uit de leerstof selecteren, waarbij zij zichzelf kritische vragen over de leerstof moeten stellen (*selecteren en analyseren*)
- De belangrijkste punten met elkaar in verband brengen (*relateren*)
- Voorbeelden bedenken om leerstof toegankelijk te maken (*kritisch verwerken*)
- Bronnen raadplegen (*informatie verzamelen, selecteren*)
- Volgens een stappenplan werken (*proces bewaken*)
- Een probleem begrijpelijk formuleren (*gedachten ordenen, structureren en schriftelijk formuleren*)

Wanneer?

Deze zelfstudieopdracht kan op verschillende momenten in de cursusperiode ingezet worden.

Wat?

Bestudeer uit [boek] hoofdstuk [...] t/m hoofdstuk [...].

Hoe?

Bijvoorbeeld: Formuleer voor het internetforum van je klas een vraag of schrijf via e-mail een vraag aan je docent waarin je verzoekt de komende les een door jou ervaren probleem met de leerstof te bespreken.

Aanvullende instructie

De vraag moet aan de volgende eisen voldoen:

- Leid het onderwerp kort in en problematiseer het. Dat wil zeggen dat de lezer uit de tekst op moet kunnen maken dat je vanuit diverse invalshoeken naar het probleem hebt gekeken.
- Formuleer kort en duidelijk wat je van de lezer wilt.
- het is geen vraag naar feitenkennis, maar een inzicht-of begripvraag.
- De tekst omvat maximaal 200 woorden en bevat geen taalfouten.
- Verwijzingen naar de bronnen zijn eenduidig en volgens standaardmethode.

2 Student bereidt zich voor

S

Opdracht

Bestudeer uit [boek] hoofdstuk [...] t/m hoofdstuk [...].
Bijvoorbeeld: Formuleer voor het internetforum van je klas een vraag of schrijf via e-mail een vraag aan je docent waarin je verzoekt de komende les een door jou ervaren probleem met de leerstof te bespreken.

Aanwijzingen

Leervaardigheid

Zelfsturing:

oriënteren
plannen
bijsturen
reflecteren

Analyseren, relateren, structureren

de delen zien
en verbanden
leggen:
tussen de
leerstof en wat
je al weet
tussen de
details en de
grote lijnen

Kritisch
de leerstof niet
zonder meer
accepteren
argumenten
met die van
anderen
vergelijken,
aangeven
alternatieven,
ontwikkelen
eigen visie

- Lees de zelfstudieopdracht nog eens en bekijk, met deze vraag in je hoofd, je studiemateriaal
- Schat in hoeveel tijd je nodig hebt om de zelfstudieopdracht uit te voeren en plan dit
- Lees eerst de leerstof goed door zodat je weet waarover het gaat
- Wat is de grote lijn en wat zijn de details?
- Wat weet je al over dit onderwerp?
- Ga nu de leerstof kritisch lezen. Waar zet je vraagtekens bij of wat snap je niet goed?
- Formuleer je vragen voor het volgende hoorcollege

Voorbeeld

1. Bestudeer de leerstof in tweetallen en zoek aanvullende bronnen. Noteer deze volgens de standaarden.
2. Analyseer en beantwoord de ingebrachte vragen schriftelijk en kies een beste vraag. Motiveer je keuze.
3. Schrijf een e-mail aan de docent en stel de vraag. Houd je aan de algemeen geldende briefconventies

Variant 2

Variant 3

1. .

3. Interactief Hoorcollege

In een hoorcollege heeft de docent de lead en is hij ook het merendeel van de tijd aan het woord. Toch is het aan te bevelen om tijdens een hoorcollege vragen van studenten centraal te stellen om interactie te stimuleren. .

1. Voorbereiden

Structuur in een hoorcollege is bepalend voor het slagen. Spreker en studenten weten waar ze aan toe zijn en kunnen zich daarop instellen.

Werk onderstaande uit in opzet (zie voorbeeld interactief hoorcollege)

- vaststellen van de doelen van het college (meestal een kennisdoel).
- bepalen inhoud. Begin met de kern, daarna de vragen met toelichting en voorbeelden.
- bepalen van werkvormen en hulpmiddelen zoals: mini-college (max.20 minuten), opdrachten, interactiemomenten, video, demonstratie, pauze.

2. Contact maken

- Leg al voor de aanvang van het college contact door studenten te ontvangen.
- Kijk welke studenten je kent, zodat je een naam kunt noemen bij interactiemomenten.
- Maak oogcontact.
- Kom terug op de zelfstudieopdracht

3. Ingaan op de zelfstudie-opdracht

- geef een overzicht van de belangrijkste vragen van de studenten
- Koppel de vragen aan een beroepsprobleem/ ethisch dilemma dat illustratief is voor de stof Liefst een levendig verhaal.
- Kondig aan dat je tijdens het college ingaat op de vragen en op welke wijze deze kunnen worden begrepen of opgelost.

4. De kern van het verhaal neerzetten

- Geef in maximaal 15 minuten de basisstructuur van de stof en leg steeds een link met de zelfstudieopdracht/gestelde vragen.
- Provoceer hierbij en gebruik humor.
- Koppel theorie en praktijk steeds aan elkaar, maak het levendig (praktijkvoorbeelden) en interessant (onderbouwing van een bepaalde praktijk)

5. De vragen van de student beantwoorden

- Geef feedback op de uitgewerkte zelfstudieopdracht
- Verzin kleine opdrachten zoals Buzzen is een opdracht om in tweetallen een vraag te beantwoorden.
- Leg studenten een dilemma voor dat te maken heeft met het onderwerp en waarin de zelfstudieopdracht erugkomt.
- Geef duidelijk aan of studenten aantekeningen moeten maken, wanneer en hoe ze dat kunnen doen.

Persoonlijke tips voor de docent

- Wees voorbereid op interventies en heb de vagen van studenten voorhanden.
- Stel huisregels en hou studenten daaraan.
- Ken je verhaal, zodat je ermee kunt spelen
- Laat zien dat je er plezier in hebt (in je vak en in het dààr zijn).
- Wissel af: stemgebruik (strak en los) en middelen (power point/stellingen).
- Spreek ze direct aan als ze storen (maak contact).
-

4 Student verwerkt feedback

FEEDBACK

Feedback is een belangrijk instrument in het onderwijs. Je kunt als student in bepaalde gevallen immers zelf niet beoordelen of je een taak goed hebt uitgevoerd of niet. De docent heeft eerst informatie nodig over jouw prestaties, dan vergelijkt hij deze prestaties met een standaard, en ten slotte informeert hij je over het resultaat van deze vergelijking. Dit laatste heet feedback of terugkoppeling.

Over het algemeen geldt dat de effectiviteit van feedback afhankelijk is van de aard ervan: prestatiegerichte feedback waarbij je alleen het resultaat van je inspanningen te horen krijgt - bijvoorbeeld door een cijfer - zijn nauwelijks of niet effectief. Het is op zijn minst wenselijk dat je ook hoort welke fouten je hebt gemaakt, bij voorkeur voorzien van correctieaanwijzingen.

Om het effect van feedback te vergroten, is het van belang dat je met de feedback wat doet. Je blikt terug op het hele proces vanaf het ontvangen van de zelfstudieopdracht tot en met het ontvangen van feedback op je prestatie. Zo kun je leren van de manier waarop je studeert.

Voorbeeldvragen waarmee de student na het college aan de slag gaat

- Zijn je vragen beantwoord?
- Hoe heb je de zelfstudieopdracht aangepakt?
- Welke feedback heb je gekregen? (op inhoud en vorm)
- Welke aspecten van je aanpak waren succesvol en welke minder?
- Hoe heb je de feedback ervaren (hoe voelde je je daarbij?)
- Wat heb je ervan geleerd?
- Wat ga je ermee doen?

Bijlage Beoordelingscriteria voor vragen

Relevantie

- De vraag is relevant voor doelgroep
- De vraag is relevant voor beroep
- Het is een inzicht- of begripvraag (de vraag vraagt niet naar feitenkennis)
- Uit de toelichting blijkt dat de vragensteller over verschillende aspecten heeft nagedacht en zelf heeft geprobeerd antwoorden te vinden.

Duidelijkheid

- De vraag is eenduidig en helder geformuleerd. De lezer weet wat er van hem gevraagd wordt.
- Begrippen zijn gedefinieerd.
- Het is een open vraag.

Communicatieve waarden

- Tekstconventies zijn gerespecteerd.
- De inleiding beschrijft onderwerp
- Het onderwerp wordt voldoende geïnterpreteerd.

		Schriftelijk vragen formuleren			
		e	Voldoende	Goed	Zeer goed
<i>Relevantie</i>	<i>Onderwerp is relevant voor doelgroep en beroep, onderwerp wordt belicht vanuit verschillende invalshoeken, er zijn meerdere bronnen geraadpleegd.</i>				
<i>Duidelijkheid</i>	<i>Vraag is eenduidig, begrippen zijn gedefinieerd, open vraag, correct Nederlands</i>				
<i>Communicatieve</i>	<i>Inleiding is compleet, onderwerp is geïnterpreteerd =<200 woorden, geen taalfouten, tekstconventies zijn gerespecteerd</i>				

Voorbeeld

Hoe studenten kunnen leren van een hoorcollege

Doelen Niet teveel SMART-geformuleerd	Beginsituatie Wat weten ze al? Welke ervaringen hebben ze met het onderwerp? Welke stof moet worden opgehaald	Zelfstudieopdracht Welke opdracht hebben ze al uitgevoerd en welke vragen hebben ze?
Tijd	Inhoud Wat is de kernzin? Welke verhaal? Welke volgorde? Welke vragen Welke voorbeelden? Welke uitwerkingen	Didactische werkvormen en hulpmiddelen Presentatie Discussie Opdracht in tweetallen Cliffhanger Videofragment Demonstratie

Er is niets mis met het geven van een hoorcollege. Laat daar geen misverstand over bestaan. Maar dan moet het wel een goed hoorcollege zijn, een college waarbij studenten leren en waarbij de docent dit leerproces bewaakt en stuurt. Alleen af en toe een vraag stellen en het college dan interactief en/of geslaagd noemen, is niet voldoende. Veel studenten hebben moeite om de kern uit een betoog te halen, om aantekeningen te maken, verbanden te leggen en een samenvatting te maken. De docent kan hierbij helpen. Hieronder vind je een voorbeeld van hoe je dat zou kunnen doen in een hoorcollege.

- 1 De docent licht nieuwe leerstof in [45] minuten toe. Hij stelt tussendoor vragen of legt studenten een probleem voor om te controleren of zij het college nog (kunnen) volgen.

Effect: Studenten nemen actief aan het hoorcollege deel.

- 2 Aansluitend verdeelt de docent de klas in groepen van vier studenten en vraagt elke groep in [5 tot 7] minuten de [5] belangrijkste punten uit zijn college op te schrijven.

Effect: Studenten vatten de kern samen (=selecteren uit grote hoeveelheid informatie), zij leggen verbanden tussen delen van de leerstof (=relateren en ordenen).

- 3 Elke groep leest haar [5] punten voor. De docent noteert deze op het bord en haalt de dubbelingen eruit. Er blijven dan [10 tot 15] punten over.

Effect: Studenten zien opvattingen van anderen over de inhoud van het college. Zij vergelijken hun opvattingen met die van anderen (=reflecteren en zichzelf kritische vragen stellen).

- 4 De docent vraagt elke groep uit deze totaalijst het belangrijkste punt (of de [3] belangrijkste punten in volgorde van belangrijkheid) te kiezen.

Effect: Studenten halen de kern uit de leerstof (=selecteren en ordenen).

- 5 De docent geeft aan of dit ook met zijn belangrijkste punt overeenkomt en licht dit toe. Het wordt zo duidelijk of studenten de kern van zijn betoog hebben begrepen. De docent vat op deze manier het college nog eens samen. Hij geeft een zelfstudieopdracht.

Effect: Studenten zien of zij de stof begrepen hebben (=reflecteren) en de docent zet

studenten aan tot actieve zelfstudie (=motiveren).

Links en Literatuur

De site van de Hogeschool van Amsterdam geeft uitgebreide tips en voorbeelden voor een interactief hoorcollege, zie <http://www.onderwijsatelier.hva.nl/set-81-nl.html>